

„Drywa“ izit
kotru nedel

Gods-moksa
2 rb. 50 k.,
pusgods
1 rbl. 40 kap.

Numers
moksoj 5 kap.

DRYWA

Redakcijas un Ekspedīcijas adrese: Петроградъ, Невскій просп. д. № 40, кв. 41

Ostojtajs goda
gojums.

Sludnojumu
moksa:

Par winas petita
ripites (eilinias)
witu: pyrmā
lopas pusē —
20 k. padejā —
10 kap.

Adresu pormaini-
šona moksoj 20 k

№ 42 (279).

Trešdin 28 Oktobrī 1915 g.

№ 42 (279)

Wysus rukrokstus, zinias, naudū,
sludnojumus etc. redakcija laipni
lyudz syutit pa adresei:

ПЕТРОГРАДЪ,

Невскій пр. № 40, кв. 41,
Редакція латышской газеты
„ДРЫВА“ (Drywa).

Rukrokstus un zinias redakcija
atpakaļ izsyuta tik uz ipriekšēja
lyuguma. Bez paroksta un adreses
roksti rateik pijemti.

„Drywas“ redakcija war nu-
perkt wysaidas latwyskas gro-
motas, „Drywas“ atsewiškus
numerus un pasarakstīt uz
„Drywu“.

Pijemšonas stundes: dorbadinom reita
nu 9 st. leidz 1 st. pec. pusd. un wo-
korā nu 6 st. leidz 8 st., swatdinom
nu 4 st. leidz 6 st. pec pusd.

Pijemam pasarakstišonu

UZ

DRYWU

Nu pirmo oktobra leidz šo
goda (1915) beigom moksa 80 k.

Naudu war pisyutit markōs. Adr.:
Петроградъ, Невскій пр., № 40,
кв. 41. Редакція латышской газеты
„Дрыва“.

Latwisi-Latgališi!

Naaizmēstīt, ka symti un tyukstūši
myusu tautas brōliu Latgališu,
kuri dzeiwoja Latgaliajā (tys ir, Daugpiles, Ilyukstes, Rezeknes
un Ludzas apgabaliūs) tagad izbaga nu dzimtenes wai del kara bri-
smem wai del dzeiwes gryutibom, kuras atsaroda leidza ar karu.

Baguli weči, bērni, sīwites bez maizes kymusa, bez pajumtes
un drēbem, gaida paleiga nu sowim tautas brōlim.

Latwišim-Baltišim (nu Baltijas guberniom ir sowas diw bidribas).

Latwišim - Latgališim ir pašulaik dybynota wina, wyskupīga
Sadraudziba, kura gōdoj un ryupejas par sowim tautas brōlim, izba-
gušim nu Latgalijas. Šej Sadraudziba saucas:

Latgališu Paleiga Bidriba kara uperem

(Латгальское Общество помощи жертвамъ войны).

Bidribas adrese: Петроградъ, Английскій пр. 45, кв. 54, тел. 518-23.

Stojitis par Bidribas lūceklim, imoksodami 3 rubliu!
Uperejit bagulim likos drēbes, apowus, baribas leidzeikliu!
Dūdit zynot par bagulim, kuri jums godos zynomi!

Pa Bidribas adresem syutat zinias, kur ir kaidas witas, kaidi
pelnias dorbi, kur war pastatit uz dorba sowa tautas brōli!

Tautas brōli Latgališi, kuri dzeiwojat uz witas, pašā La-
tgaliajā, stōjitis par bidrim. Kad kurā witā atsarass 10 bidru, tur
byus atwarta Bidribas Filija, kura strōdos uz witas un snēgs
paleigu witejim cylwakim, pacitušim nu kara-dorbim.

Piaugušim Bidriba snādz wysaidu paleidzibu.
Bārnu paaudzei taisa školās, kai Petrogradā
tai pašā Latgaliajā un latgališu kolonijōs.

Naudu un wysaidas uperes war inest wai pašā Bidribā, pa augšejom
adresem, wai pi Bidribas naudas porzynotoja bkga K. Skrindas (Нев-
скій пр. 32, кв. № 1).

Kas tagad steldzami doroms.

Latgališu Bidriba del paleiga kara uperem beja syutejuse uz Latgališu sowus diwejus emisarus: kgu O. Lāzānu un kgu P. Lipini. Apbraukuši wysas Filijas (nūdalīas) šōs bidribas emisari atsyuteja uz Petrogradu šausmīgas zinias par liaužu bādom, sewiški, Daugpīles aprinki. Wysur ir radzams maizes trykums, laigon pagojušō wosora beja disgon augliga. Syltu drēbu, apowu pi liaudim tai-pat naw. Wyss, kas beja austs wai šyuts nu wylnas, nu odom—wyss naz'kur pazuda: pa dalīai tyka pōrduts, izpērktš wai taišni nūlaupits. Liauds sed soltōs ustobōs, bez molkas, jo cylwakim naw apowu, ar kū nūit wai nūbraukt uz mežu pa soltū laiku. Labiba wysa gojuse zam rek-wizicijas un tej drupona, kas liaudim beja pamasta, sen jau beigta. Nikō nikur nawar nūpērt. Cukra marcenia moksoj 50—60 kap., sōlia marcenia 15—20 k. bet i par tik lelu cenu gryuti kas dabojams, jo wysas budes tukšas, bogoti kupči aizbraukuši prūjom. Jaunu tawaru nikas napiwad. Pa sādžom stow saldāti. Wysī žūgi un sātmaili sadadzynoti. Storp liaudim izaplota brismīgas slimības: dizenterija (wādara caurojs ar ašni), difterīts, tifs un t. t.

Medicinas paleidzības gondreiz naw nikaidas, jo wysas istodēs, kurās waratu liaudim paleidzet, izbraukušas tōliok, aiz Rēzeknes uz zimeliu pusi.

Latgališu Bidriba Petrogradā par šu wysu ir dawuse zynot pidarigai wērsībai, kura pagrīze wēribu uz šu byušonu un pisaceja snegt steidzamu paleigu.

Witejom Bidribas Filijom, kai ari wysom cytom organizacijom, tōdel pidar tyulen grīztis pi witejom Pilsatu Sawinibom, pi Zemstwu un Sorkona Krysta istōdem ar smolkim aizrōdejumim, kas un kur doroms, kam paleidzams ir tyulen, bez kawēšonas.

Wyspyrms wajag styprī aizajemt ar Daugpīles aprinkia liaudim, kuri wyswairok ir cituši par cytim Latgalijas apgabālim.

Liauds te wairok sastōw nu bārnim, siwitem un wečim. Weiriši gondreiz wysi, kas wasālī un jauni, wai pajemti karā, wai tranšeju dorbūs, wai izbraukuši nu Dzimtenes. Palykuši sātā cylwaki, kai naspēcīgi, nikō daudz paši sew nawar paleidzet. Jim wajag snēgt paleigu nu molas, nu cytim cylwakim, kuri ir styproki, turigoki, kuri war kū dabot

nu molas un idūt sowim pacitušim tautas brōlim.

Wyspyrms wajag pasaryupet par bārnū piglobšonu un barošonu, jo bārnī tak ir tautas nōkutne un spāks. Tad wajag pagōdot par siwitem, kuru weiri un dāli ir aizgōjuši nu sātās. Kas tū wysu lai izdora, lai pasnadz tū paleigu?

Tys pidarums gul' wyspyrms uz myusu baznickungim. Ji naw pasaukti ni kārā, ni pi tranšeju dorbim. Jim liauds sowā laikā nese i naudū, i produktus, par ju portikšonu liauds godoja un godoj: Tagad atgoja laiks, kur baznickungi ar sowu ispaidu un sworu war daudz kū paleidzet liaudim. Baznickungim tagad pidar dybynot Latgališu Bidribas Filijas, jo šej bidriba ir apwinojuse wysus latgališu darbinikus un ir dabojuse prōwus leidzeklius del paleiga snēgšonas liaudim.

Kūpā ar baznickungim pi dorba wajag stōtis ari zemniku wērsības prikkštowim: pogostu wacokim (staršinom), storostom un cytim. Tad ikkotram gaišokam un turigokam cylwakam pidar šimā laikā darit wysu, kas warams, lai tikai liaužu sōpes un bādas palyktu mozokas, lai myusu latgališi waratu wiglok pōrcist šu brismīgū kara laiku.

Kur ir kaidi breiwi kormi, tur wysur wajag itaisit bārnū un nabogu patwersmes („prijutus“). Tai, pimaram, Izwoltā ir lels jezuitu bejušajs klištors. Tur waratu itaisit patwersmi del syntim barnu siwišu, weču. Izwoltš ir nūmalē nu kara-laukim; te wita ir klusoka un drūsoka del wysaidōm patwersmem. Tad cytūs nomūs, pi baznicom, waratu tū pat itaisit: Wilianūs, Aglyunē, Krosłowā ir leli baznicas nomi ar daudz tukšim kamarim. Wajadzīgū remontu un leidzeklius Latgališu Bidriba wares dūt, lai tikai witejōs Filijas syta sowus dorba planus un remonta aprēkinus („smetas“).

Jaunū paaudzi nawar pamest bez školom, jo tymsi napraškas cylwaki, ir tautai par gryutu nostu. Todel wajag steidzami dybynot školās. Wajag nu wysom draudzem (nu draudzes delegatim) snēgt lyugumus witejai školū wērsībai, lai atliaun dybynot pasokuma školās (начальныя приходскія училища). Lyugumus wajag rakstīt kotrā aprinkī uz: Уѣднѣный Училищный Совѣтъ. Kad te byus atsacits, natiks atliauta škola, tad par tū wajag tyulen dūt zynot Latgališu Bidribas Komitetam Petrogradā. Reizē ar lyugumim uz Školū Padūmi wajag syutit ari školās programū, tys ir, aizrōdit, ka skolā tiks

pasnegta kriwyskō woluda, aritmetika, ticības mōcība un latwyskō rakstišona ar skaitišonu.

Wajag aizrōdit ari tū, kas byus par mocitoju skolā, del cik barnim tiks atwārta.

Eiši sokut, lyugumā, wajag wysu smolki aprakstīt, kaida byus skolā, del kaidim bārnim, un t. t.

Školū darišona ir tik pat steidzama, kai paleigs ar maizi un drēbem. Nawar šōs darišonas atlikt uz toliokim laikim.

Kas ir doroms, tys ir doroms tyulen, bez kawēšonas. Palaistajs laiks nabyus grīzams atpakaļ; tōdel, kad darit, tad wajag darit tyulen.

K A R S.

Kriwijas, Wocijas un Austro-Ungarijas kara laukūs.

Daugmales fronte, socūt nu Baltijas jyurmales un beidzūt ar Daugpīli, arwinu palik par tū witu, uz kuru wōciši grīž wysuleloku wēribu. Kai myusu, tai ari wōcišu karapulki te karoj par kotru zemes padu. Pagojušū nedel nu obojom pusem beja izdarits daudz ataku un pret-ataku. Tūmār nawar sacit, ka byutu kaidš iwarojams pōrswors uz winu wai ūtru pretiniku pusi.

Tai, teiksim, Šlokas apgabali, nu jyurmales leidz azaram Kanger, wōciši raudzeja nūstyprinot sowu stōwukli. Lai sasnegt šu mērki, wōciši uzbruka myusu karapulkim pi Ragacema solas. Bet myusu karaspāks atsytā šu uzbrukumu.

Reizē ar šu myusu karapulku dalia izdareja stypru spidini uz wōcišim nu ūtras puses, nu azara Babit uz dinawydym un reitu-dinawydym, draudedami iwiltk maisā tūs wōcišu karapulkus, kuri spides uz Ragacemu. Wōcišim dagoja atsakopt.

Augšok pa Daugawas krostim leidz Daugpīles fronteī ari daudz pyuliu pilyka wōciši, bet wysš beja par wēlti. Obeji Daugawas krosti arwinu palik myusu rūkōs.

Naz'cik wītōs gon lūbes pretinikam dait pi kreisō Daugawas krosta: pimaram, zamok Fridrikštata, pi Ilyukstes un Glaudena. Te wōciši raudzeja laiwōs pōrsacelt par Daugawas upi. Bet wysš tōs pōrsacelšonas dewe wōcišim tikai zaudejumus, nanasdamas nikaida lobuma. Cytaidi nawareja i byut: nanūstyprinojuši sowa stōwuklia uz kreisō Daugawas krosta,

wōciši tū mozok spēja nusaturet uz lobō šos upes krostā.

Pi Daugpiles pa wacam nūteik asinigi kautini. Pa wacam wōciši apšauda ar stypru guni un šturmej myusu pozīcijas, bet uz prišku pasastumt naspēj. Turpreti, dažos wītōs jī pat pasadud, atsakopdami pret myusu karaspāku. Tai, pīmāram, nu Daugpiles uz wokoru pusi, zamok azara Swenten, myusu karapulki labi win spiž wōcišus atpakaļ'. Izdarejuši strauju ataku, myusu karapulki izdzina wōcišus nu solas Platonowkas un wel nu diwejom labi nūstyprinotom wītom. Te wōciši pamete mums lūžumetejus un daudz wangiū. Bet wōciši nagribeja tik dreīži pasadut mums.—Utrā dinā jī te izdareja stypru ataku, gribadami nu mums atjemt pazaudētōs pozīcijas. Bet šej ataka jīm nanūsadewe. Wōciši atsakope, pamasdami mums 5 oficerus, 531 karaweiru un 4 lūžumetejus. Myusu karapulki styumes pakaļ' atsakopušam pretinīkam. Te wōciši otkon sajeme spēkus un izdareja kontr-ataku, kura beīdzes liūti sopīgi del jīm: wōciši beja spīsti pasadut, pamasdami uz kara teiruma wairs na 1.000 nūsystu karaweiru un naz'cik oficeru.

Lejok nu Daugpiles, pa fronti leidz Styras upei, wōcišim ari nasaweic. Te pi solas Wol'ki (zamok Baranowīčim) myusu nalels karapulks uzbruka nakti wōcišu karaspākam, izdareja tur lelu trūksni un sajukšonu un pajeme wangibā 170 cylvāku.

Pi Gutas-Lisowas, uz wokorim un zimeliu-wokorim nu Čartorijskas, padejōs dinōs nūtyka styprī kautini. Mes pasytom wōcišu un austrišu maisitū karaspāku—un wysas pagokušas nedēlias laikā pajemem wangibā pōri par 20 oficerim, wairs na 1.000 karaweiru un daudz šaunamu irūču.

Wysi kautini, kuri nūtyka šimā apwydā, beja liūti asinigi. Del pīmara piwadu lasitojīm tekstu nu Wērswōdūnia Štaba ziniojuma (23 oktobrī):

„Podgatjas solas rajonā, uz wokoru pusi nu Čartorijskas, pretinīkam lubes isalauzt mežā, kur jīs soce izaplatīt. Stōwuklis tyka liūti gryuts. Bet, pateicūt kūpigom myusu karaspāku un jūs wedēju pyulem, pretinīka gojīns beja apturats. Wyss kara teirums nūklots ar pretinīku likim; wangibā pajemti 8 oficeri, ap 400 karaweiru wōcišu un austrišu un 2 lūžumeteji. Wōciši atbildeja ar nāparosti stypru guni un izdareja jaunu ataku. Atmasti atpakaļ', jī otkon palaide iznycynojūšu guni un uzbruka mums uz zimeliu pusi nu Komarowas, bet i šīs

uzbrukums beja atsysts ar lelim zaudējumim del pretinīka“. Tai mums stosta oficialajs štaba ziniōjums.

Pi Komarowas pretinīks padejūs laikā izdareja wairok ataku. Wysas atakas atsysts. Wōcišu un austrišu maisitajs karapulks tyka pimigts pi pūra molas un izkauts.

Zamok uz dinawydīm, uz Styras upes, myusu karapulki tureja naz'cik laimīgu ataku un sadūrsmiu. Tai, pīmāram, uz wokorim nu Jau-nōs Olesnicas myusu karapulki isalauze pretinīku rokumūs, izkowa daudz austrišu un pajeme wangibā 2 oficerus ar 52 karaweirim. Uz wokoru pusi nu Rafalowkas (uz Styras upes) austriši uzbruka mums pi solas Kostiuhnowkas. Pec lela un asinīga kautinia, kurs wyłkōs wysu nakti, austriši pasadewe un spruka begt, pamasdami mums 22 oficerus, 712 karaweiru, 7 lūžumetejus, 2 lelgobolus un daudz blišu un cytu irūču.

Galicijā, Strypas rajonā, sewiški iwarojami kautini nūtyka pi Semikowce, kuri atsarūn uz dinawyduwokoru pusi nu pilsātas Tarnopolas. Pec naz'cik atakom un lelim kautinim wōciši atsakope. Mes te pagokušū nedel pajēmēem wangibā wairs na 8.500 karaweiru.

Bet pretinīks nagrib pisazeit sowā naspākā un winumar taisa atakas, sawyłkdams uz Semikowcim wys leloku un leloku karaspāku.

Kautini turpynojs.

L. J.

Francijā un Belgijā.

Wōciši ari šimā frontē palik uz witas. Kū franči ar anglim beja nu germanim nasen atjēmuši, tō nīmoz nagrib atdūt atpakaļ. Wōciši gon šturmej franču pozīcijas, gon nažāloj liaužu un kara materiala, bet myusu kara-bīdri wokoru frontē nīmoz nāpasadud. Wilhelma dāls, Kronprincis, kas ir par golwonū wodūni šimā pusē nīkai nawar izleidzynot tū rūbu, kuru menesi atpakaļ franči beja izlauzuši jō pozīcijōs. Tagad izarōda, ka franču artilerija ir daudz styproka par wōcišu lelom batarejom. Francīm jau atsaroda tik lels daudzums šrapneliu, ka jī war atklot taišni „elnišku“ guni, kaidas wociši nīmoz nu jīm naw gaidejuši. Golwonajs franču kara wodūnis, generals Zoffrs tagad ir jau drūss, ka wocits toliok Francijā natīks, ka jam gondreiz dais dūmot par atpakaļ'celiu uz sowu wōc-zemi. Kad danōks tys sen gaidamajs breidis, ka franči sōks wociti stumt atpakaļ, tys

ir zynoms tikai augstokim generalštaba saiminīkim, bet ka tys breidis atnōks, par tū nīwīns francis nāsāsauba.

Grecija un Rumunija.

Šos diw walstības wel naw eidzšam iwylktas karā, laigon apleik ap tim jau sacalušas irūčus wysas kaimīnes. Grecijas un Rumunijas ķēnēni, paši byudami lelā tywumā ar wōciū walstībom, wysim spēkim presas tam, ka winiu tautas, greki un rumuni, tyktu iwylktas karā. Bet paši greki un rumuni labi saprūt, ka ar Germaniju ejūt jī nīkō loba nādabos. Tautas loboki weiri gon cylvīnojo sowus tautišus pret germanu tautom, bet ķēnēni ar sowim ministrim wys wel turas pi draudzības ir wōcišu partijom un pa wacam globoj sowu neitralību, tys ir nāpīdarešonu pi karojušom pusēm. Tej neitralība gon ilgi nawares pastowet, tokad sādžā wysapleik līsmoj gunsgrāks, tad wydā stōwušai ustobai wēliok wai agrok ir joazadag. Tai byus i ar Greciju i ar Rumuniju: wēliok wai agrok jom dais pacelt irūčus.

Kars un Amerika.

Nu brīsmīgō Europas kara, war byut, wysuwairok izspeles tik win Amerika.

Ni sawīnotos walstis, kas karoj pret wocišim, nī pat wociši, nāspej pošī papildīt wysu kara pīprasejumu. Bet Amerika ar sowu styprī atteistitu ryupnicību šū izlītoj sew par lobu. Jej syta uz Europu, uz neitralom walstīm, wyswysaidus materialus del irūču izstrodošonas, un nu tinīnes šīs materials it uz Wociju. Par šū Anglija bažojas uz Amerikas sawīnotom walstīm un protestej.

Sowukort Kriwija un sawīnotas walstis taisa Amerikā wyswysaidus kara apstallejumus un Amerika tūs labprot izpylda. Šītyš otkon cel protestus jau nu Wocijas puses.

Tai tad Amerika, kolpodama winai un utrai pusei, tik labi win pelnejas un wīnaldzīgi skotōs uz tos wai cytas puses protestim.

Kas zēmojas uz Amerikas karā isamaisišonu, tad tej, cik war saprast nu awizem, nīmoz par tū i nadumoj. Amerika teišam gribut globtis nu isamaisišonas karā, lai aizsorgot sowu kara un labklojības spaku nokutnei, kad karojušas walstis jau izasīss nu spaka un kad Amerikai dais pajemt uz sewim wydutojību pi mira slegšonas.

Bet nasaskotut uz taidim Amerikas nudumim, winia padejā godā ari gon stypri gatawojas uz karu. Taida Amerikas gatawiba uz karu, war byut, ir izsaukta caur palelynošonu Japonijas ispaida Chinijā (Kitajā). Sewiški taida Amerikas izastošona pret Japoniju ir monoma pec jos salauzšonas Chinijas neutralitates šo kara isokumā. Bet i šamā gadejumā amerikaniši soka, ka ji tik win gribut aizsorgot sewi nu kaidas nawin draudešonas.

Wilhelma plani kreit cauri.

Kad Kriwija karoja ar japonim, kad Francija styprinoja sowas kolonijas Afrikā un kad Anglija wel beidos Kriwijas uzbrukuma Indijai, tad Wilhelms jau gudroja sowā golwā lelū planu par Francijas un Anglijas ikarošonu. Zynodams, ka Francija un Anglija naw gotowas uz lelū karu, dūmodams, ka Kriwija nagribes isajaukt storp wocišim, anglim un frančim, Wilhelms cereja „wina menesi“ satrikt Franciju, pajemt La-Manša šaurū pōrtaku un daspist Angliju pi paklausibas sowam lepnigam prōtam, kurs beja skaudigs uz Anglijas jyuru waldišonu.

Bet cyta lita ir sadūmot, cyta lita sowas dūmas izpildit. Jau pyrmā mēnesi Wilhelms apsacerta pi Belgijas, kura nagribeja nimos laist wocišus caur sowu zemi uz bogotōs Francijas rubežim. Belgija gon tyka salauzta, kenenia Alberta armija stypri sasista, bet šimā kautini pagoja wasals menesis. Par tū laiku Francija salaseja (mobilizeja) sowus wysus spēkus un pi Marnas upes sakowa wocišus tik stypri, ka wociši dewes atpakal', Parizes naradzadami, laigon beja tyw pi jōs wortim, un Wilhelms pat beja pisacejis, gatawet sew brūkastis franču golwonajā pilsātā.

Wilhelmam nanusadewe apgozt Franciju. Anglija gōja Francijai paleigā, izstateja disgon prōwu armiju, bet sewiški laide pret wocišim sowu styprū floti un petigi aizsledge wocišim satiksmi pa jyuru ar cytom walstibom. Wocišam palyka gryuti dabot maizes nu ōrines (nu Amerikas, nu Afrikas kolonijom), gryuti palyka tergotis ar ors-pasauli, jo nabeja caur kurini izwest sowu fabriku tawares. Tai tej lita stōw leidz šam, un ar kotru dinu wysgryutoka del wocišim.

Nikō lela napaspejis izdarit Francijā, Wilhelms pagrize sowus spēkus pret Kriwiju, kura jau labi win beja paplyukojuse Austriju un isalauzuse paša Pryusijā, Wilhelma dzimtenē. Nu

pagōjušō pawasara leidz šam rudeniam Wilhelms spakojos ar kriwu armiju. Paguldeja symtus tyukstušu sowa lobokō karaspaka, izmātoja milionus gryutū šrapneliu, aizjeme daudz guberniu nu Kriwijas walstibas, bet golwonōs litas nasasnedze, tys ir, nasakowa kriwyskōs armijas, kura ir golwonajs spēks, swarigokajs par wysim citukšnim, tūmār pylnā kōrtibā pasadewe atpakal' sowā zemē, sasajeme spēkā un tagad otkon gotowa dūtis uz prišku, gaididama tikai izdewigō breiža.

Tai tad satrikt Kriwiju un daspist jū pi mira parakstišonas, kai Wilhelmam dyžan gribejos,—nimos naizadewe.

Kriwija i nadumoj par miru, bet dūmoj tikai par karu leidz pilnigai germanu sakaušoni.

Nawaradams panokt uzwaras ni uz Francijas frontes, ni pa Kriwijas pusei, Wilhelms tagad grib kū lobu sasnegt Balkanu pussolā, iwylkdams karā nalaimigū Bulgariju un lauzidamis ar sowom armijom uz dinuwymim, uz Konstantinopoli, turkim paleigā. Wilhelmam naw wajadziga ni Bulgarija, ni Serbija bet ir wajadzigi wōrti uz bogotū Aziju, uz tom turku zemem, kuras germanim war dūt lelus krōjumus maizes, watas, metalu un cylwaku materjala, jo Germanijā jau wysi karam wajadzigi weiriši pisaukti zam irūčim.

Wilhelms sadūmoja izmontot Turcijas un Bulgarijas armijas, kuras pi jō diplomatu weikluma, lobā gadejumā, war pa daliai tikt atwylktas uz Europas zimelim frontem. Na Balkanūs tiks izškerts šo kara liktens, bet Europas wyduci, storp lelom armijom Kriwijā un Francijā.

Bet šam planam wel mozok byus weiksmes, nakai pyrmim diwejim. Acim radzūt, Wilhelma projekti wysi kreit cauri.

Kai wociši jeme Ilyuksti,

Jau utrs menesis, kai wocišu kara spaki meginoj porkopt par Daugawu. Storp cytim punktim Daugmalē, kur wociši brožas wersā ar sewišku styngrumu, ir Ilyukstes rajons. Šimā apwydā nutyka brismigi kautini,

Šitys apgabalis beja nu myusejim brangi aizcitynots. Kad wysss kreisajs Daugawas krots jau pasen aizjemts nu inaidnika, Ilyukstes rajons, socut nu itakas-upites Sosnowkas ipretim Mišteliu solai leidz Daugawpilei, turajos leidz padejam laikam.

Šitam Ilyukstes apwydam wociši piškeire lelu nuzeime. Ilyuksti ji sauce par wōrtim uz Daugawpili topec uz

šu rajonu sawylka liuti lelus spakus Daudzi styngru wocišu mēginojumu beja bez kaida panokuma. Wyss wocišu gunis trokums niko naleidzeja pret Kriwu styngrumu. Nawinu reizi wociši te atkloja elniski stypru—aukaini guni, bet ari tys nikō. Kriwu artilerija ari nakluseja. Wajaga zynot, ka kriwim šowinu tagad jau disgon, un naw tos badas, kaida beja pawasara. Padejajs kautins pi Ilyukstes beja 4 Oktobrī tulaik, kad Leiksnā beja Rožoncawas (Ružainia) atlaidas.

Kautins socis ap 12 stundi. Wocišu guns lejuse taišni brismiga. Wocišu un myusu šowini sasaleja winā naportraucamā graudint.

Nu šos puses skaidri wareja redzet, kai uz myusu aprokumim krita un pleisoja wocišu šrapneles. Šaltim šowiniu beja tik daudz, ka aiz dyumim nawareja saredzet aprokumu.

Bet šis brismigajs ar uperem kautins wocišim naizadewe. Myuseji styngrī atsyta wysus ju uzbrukumus. Milzigajs steiwejums izsmele ju spakus: wasalas picas dinas pec šito pi Ilyukstes beja klusums. Myusu oficeri stosta, ka wociši wysod pec lelokim kautinim kaidu laiku sežut mirigi, cikom piwadut jaunus spakus.

Klusums Ilyukstes rajonā beja klusums pyrms aukas. Sastdin 10 oktobrī tys klusums tyka portraukts ar brismigu, šitū reizi jau izškirusu aukuwisulu.

Ap 10^{1/2} stundžu reitā wociši atsedze brismigu guni uz myusu aprokumim. Jau nu paša isokuma wareja numanit, ka soces naz'kas naporosts. Witeju, jau labi pirodušo pi lelgbolu šowinim, auss skaidri izškeire šowiniu massā naporostus pa sowam styprumam reibinius. Ti beja patlab atwartōs wysu gryutokos artilerijas šowini. Kas darejos Ilyukstes apkortnē, tō nawar aprakstit. Sowe tik biži un tik stypri, ka izalyka itkai bezgaligi gars elnes karaspaks brauktu pa bezgaligi garu dzelža tyltu.

Wysapleik Ilyukstes leja bizi dyumu mōkuli, caur kurim, kai zibini, speideja bumbu pleišona. Naporostajs skatins un kludzins dareja uz cylwaka brismigu, šausmigu ispaidu. Soltas šarpas skreja pa kaulim, padumojut win, ka, ti wysubrismigi šowini palaisti uz cylwaka golwu, ka kotrā šalti, ocu mirkli war gaist desmites, symti mums leidzigu cyiwaku. Kaida brismiga pretrunā!

Tautas dšanas pec gaismas, kulturas, ka atwiglynot sew dzeiwi, apwolda dobas spakus, izpazeist wysus nuslapumus, par kotru izgdrojumu pricojas, izgudrotojim stota pimineklius...

Un wyss del ko? Ka iznycynot kaut sew leidzigus cylwaku, ka plait worgus, lit osoru straumes. Tak paši leli mēri, nalaimes gadejumi, dobas kataklizmi, pim., wulkanu—guns wēmeji kolni—nabeidz bez laika tik dzeiwibu, cik šrapneles, lūdes, gages un t. t. Un wel cylwaki tik ryupis par sowu dzeiwibu un wese-libu, tik ji aizsorgoj, tik karoj ar slimibom, tik ryupigi meklej dzeiwibas atjemejus un tik borgi jus stropej...

Tam laikam šite...

Paši leli cylwaku iznycynotoji—myusu inaidniki dora sowu dorbu ar Diwa wōrdu uz lyupom...

Tys brismigs, bet patisigs...

Taida naporlyudzama westures faktu gudriba...

Un tys brismigajs kautins apkort Ilyukstes nasamiteja, bet ar winu redzejos auga spakā. Un tai leidz wokoram. Pečok karaweiri stosteja, ka pret myusu aprokumim bejuši wāsali sorti nusystu wocišu,

Jau ap 3 stundi nu šos puses Daugawas wareja nuwārot, kai nu myusu aprokumu puses sōce stiptis prowas wazumu wirknes.

Myusu oficeri paskaidroja, ka lelokajūs kautiniūs gondreiž wysod wazumi atsaraunut atpakal' del „wysa ko“. Nalaimes gadejumā, jo wājagut atsakopt peški, wysu uz reizi nawarut paweikt.

Ap tū pašu laiku uz Daugawas pasarodeja diweji wōcu aeroplani un nuswide trejs bumbas nawainigajūs, nikod nakaitīgūs lupu gonūs. Kas par warmūcibu. Laikam i tū wociši attaisnoj, kai wājadzigu, un sauc par warunigu?!...

Wazumniku wirknes brauce ar winu steidzigok. Guns nu wocišu puses itkai soce mitetis. To witā pa storpom wareja sadzerdet blišu un lužumeteju šowiniūs... Tai tad tywynojos kautinia lyuzuma breidīs, krize...

Lelgobolu šowini ar winu reibeja dušigok, laigon i rešok. Tai nanuteiktas namirigas swōrstišonōs laiks beja wel kaidu stundi.

Ap 5^{1/2} stundi šajpus Daugawas pasarodeja naz'cik myusu karaweiru.

Ji atnese taidu ziniu: Myusu kara spaki atsakopot uz Daugawpilis pusi, ši ar laiwu porbaukuši taišni nu pozicijas. Ilyukste asut jau wociša rukōs.

Dreizi rajonā nu Ilyukstes uz

Neicgalia pusi apstoja šaudišona un metes klusums. Tutis pusē uz Daugawpili goja brismigi stypra blišu šaudišona. Bet sewiški truksnis dzerdejos nu Rybaku solas (klot pi Daugawas).

Nu turines atskaneja brismiga zyrgu zwigšona, rotu reibešona, brazdinainia ducinešona. Redzejos, ka jyura izgoja nu krostim, wai wysi snigi ar ladim brōž nu kolnim. Nabeja wairs šaubu, ka myuseji atskakop. Ar laiku uz lelcelia pasarodeja wazumi un batarejas. Acim radzut nu myusu puses karōja tik pamastajs arjergards wai aizsedzeju nudalia. Wociši liuti biži swaideja gaisa raketas, kas rodeja cik tōli snēdze jus awangardi, tys ir, priksgojeju nudalia. Raketu blazma pamazam tywojas pi Rybakim. Redzejos, kautins it uz golu. Bet kas tū dewis! Myuseji, war dumot, energiski goja kontr-atakōs, tai kai blišu šowini nimos nasamiteja, bet turpynojos gondreiž wysu nakti...

Kaids galigajs šo milzigo kautinia panokums, cik tōli wociši aizgoja pa Daugawu uz Dwinkas pusi ocumirkli mums wel naw drusu ziniu. Tu dreizi izzynosim nu štaba ziniojumim.

Weja Grobeklis.

Zinias nu Dzimtenes.

Waraklioni. Dažs te runoj: man nikod tik wysa kō nabeja piaudzis, cik šugod. Ka na waidu—dzeiwot win i wājadzatu...

Nagli. Krunis perk sinu. Par berkowu moksoj 4—5 rubli. Auzas aripuds 1 r. 50 kap. i wairok. Šugod ir ku pordut i nu barukles, i nu labibas — saprutams, na wysim, pec taida naaugliga gods, kai parn.

— Bul'wu piauga breinum daudz, griziniu lelumā.

Ribeni. Socut nu 25 sept. leidz 8 oktobram—kas dinas pa reitim solnas: 1—2 gradi. 6 oktobrī 5 gradi soltuma.

Winam, utram, kas aizakaweja ar gul'bu nukasšonu—tos nu wersa pasola.

Waraklioni. Par cukra morceniū židi jem 65 kap. Petrolejs (gasa) 15 kap. morceniā. Wyna 60—70 kap. Pašu winkoršu zipu morceniā 30—20 kap. (kas satā woretas).

Nowetatō wepra galia 45 k. morc. Guwis—18—20 k. Wuškas—18 k. Wecine wuška—8—9 r. Swista morceniā 85 k.—1 r.

Kas moksoj wara wai sudobra

naudu, tys nu židim wysu kū perk lešok.

Bet kas dud papeiru—tam joir mirā ar troki augstom cenom uz wysu ku, wai ari tys pawacam dzerd: naw izdawu, tryukst seikas naudas—cikom atit kaids kazaks un izpestej...

Waraklioni. 5 oktobrī beja tergs. Guwu, sywanu, wušku, putnu pordušonai gondreiž ni wina. Wacu un mozu (kumeleniu) zyrgu beja pa pylnam.

Cenas uz tim na zamas. Kai i wysod—pors wydzemniku beja atbraukuši ar lyukim, kuru kyulits 40 gobolu moksoja 1 r. Tus daudz kas perka. Oda tak zobokim troki dorga. Jos mozums wai pawysam naw. Stoweja wins, utrs židu—baguliu wazums ar drebem un smolkom precem, kas beja perkamas gondreiž pa taidai pat cenai, kai pi mista židim. Kubula naredzeja ni wina. Beja naz'cik baldženiu—tuwerišu. Tos, iwadut mistā, ar raustišonu izrausteja.

Tys pats nutyka ar nadaudzim spanim. Skalini (peitines) monomi beja trejs-četri, kurus nuperka—50 kap. nalelajs.

Trauki dorgi, bet, kai radzams, winiu moz. Breinums, ka waraklioniši wai cyti apleicines dzeiwotoji taidā mozā marā aizajem ar jū taisišonu. Trauku tryukums te monoms kas gods.

Turpretim, cytu draudžu tergūs, pimaram, Prezmūs, Rozentowā, Ondrupinē, Pušā, Winmynā un cytur—tū wysod pa pylnam. Waraklionišim ir cišok jomilioj bandaru omots, lai izbegt braukšonu pec kubulim, spanim... uz Prezmmim, wai toliok.

Waraklioni. Sliminica boztin pi-bozta ar nawasalim. Wysuwairok slymu begliu ar wadarim. Winu nadeliu 7 nūmyra.

Un merst biži win—tys wai cyts.

— Pa solom disgon daudz izsproga guwu. Pimaram, Molinikūs 7. Dzeiwos wysas porslymoja. Cytas nyu slymoj utru reizi. Labi ir tos dzirdet ar auzu myltim. S. J.

Rezekne. 12 oktobrī uz šeni atbrauce Petrogradas latwišu centrala Komiteta Paleidzibas būgulim sewišks pylwarniks K-gs Grigoris. Jō uzdawums apbraukt wairok Latgolas centru un tywok ipasazet kai ar Baltišu baguliu stowukli myusu dzimtenē, tai ari witeju tū myusu tautišu, kuri ciš nu kara lauka tywuma.

Kungam Grigori ari ir uzduts perkut Latgolā drebēs: (wodmolu, lynu

drebi, zekes un t. t.) del tim latwišim bāgulim, kuri atsarun Ikš-Kriwija.

Rezeknes apkortnē stypri slymoj lupi: cytim palik jala mele, cytim satyukst tesmins un t. t. Lupu doktors liuti ir wajadzigs. Bet par nužalojumu myusu zemniki aiz nazkaidom bailem pi doktora grizas liuti reši, kodel slimiba plotos un atnas liuti lelu liaunumu. Pimaram, nu nawasalu guwu pina saslymst un na reši mērst mozi barni.

— Pa apleicejom solom del kara pulku wajadzibom teik jamta par naudu labiba un sins ar dobulu. Nu augtokas kara wersibas del zemniku pikropšonas nuwerzšonas ir pawelēts, ka kotrs zemniks ar sowu parokstu aplicynotu, ka ir pordewis wai maizi wai sinu, wai otkon kaidu lupu. Tumar atsarun tik wiltigi liauds, kuri atrun celiu, kai pikropt tymsu zemniceniu. Pimaram perk nu zemnikim kaidu guwi par 40 rb. Idud rukas naudas 10 rub. un lik zemnikam pasarakstit gromateniā. „Guwi, soka, nūwessi uz tini un tini un tur sajemsi paliku naudas 30 r.“. Zemniks niko liauna neparadzadams, pasaroksta.

Bet kad guwi nuwad uz nuteiktu witu, jau palika naudas nikas nādud. Uz wysom jō syudziboni jam tik paroda gromateniu, kurā ira jō paroksts, kai apliciba, ka jis ir sajemis wysu naudu. Todel, lai nabyut pikroptam, zemnikam nawar dut nikam sowa paroksta leidz tam cikom natiks jam samoksota wysa nauda.

Z.

Berži. Pateicut zemstes spartajim sūlim zemniku daudzums aptakseja sowu montu. Bet wel ir gon i taidu saiminiku, kas monta aptaksešonu skaita par bailigu byušonu. „Raug, soka aptaksejis! Pec naizamoksōšut nimyūžam“... Taidom oplomom runom nawajadzatu ticet. Tumar joatzeist taisnibu tim, kuri sen jau runoj liaužu parunu: „Mulkiu sēt nawajag—paši dzymst!“...

Černiawskis.

Kai paleidzet bagulim.

Daudzi ir taidu cylvaku, kuri naturadami kō dōwynot wai uperet del izbagašim nu dzimtenes tautišim, spriz, ka ši jau nawar nikai paleidzet.

Bet paleidzet war na tik win ar naudas un litu uperešonu. Paleidzet wel war ar dorbim.

Del to ir wajadziga tikai loba gribešona. Wajadzigs tikai dut zynot

Latgališu baguliu bidribai, kur atsarun myusu baguli, kas ji taidi ir, kaidas jim wajadzibas, leli wai mozi, waci wai jauni ir ti baguli, kuri pamete dzymtu sātu un atbaga pēc globšonas uz swešu molu.

Latgališu bidribai tagad ir jau prōwi leidzekli, ir pajemtas „kwateres“ del baguliu pijemšonas, teik dybynotas pawornes (kuknias) del sylta edinia izsnegšonas nabogim cylvakim. Del bārnim ir dybynotas školās, kur pasnēgs mocibu, del teiri tryucigim bārnim, ir atwarta patwersme, kur bārnim byus gotows dzeiwūklis, golds un apgerbs bez moksas.

Bidribai wajag tikai zynot, kur un kaidi baguli meklej paleiga. Tos zinias war dut ikwins latwits un latwite, kas zyna wai redzeja baguliu apsamēšonas witu.

Myusu liauds, latgališi, tykuši šwešus liaudis, ir bailigi, nadržsi, naprūt kriwyskōs woludas, beistas palyugt, pawaicot, todel ji ciš wairok par cytim un nikam napasāžoj.

Kotram gūdigam latgališam ir swats pidarums tyulen dut zynot par tū Latgališu bidribai, rokstut grōmotu wai personigi atejut uz Bidribas Komitetu, kur wysod ir dežurantē jaunkundze, kura tos zinias pijems, irakstis gromotā un padus Komitetam del apsprisšonas. Ari pats Komitets pa piktdinem un ūtardinem 8 st wokorā nūtur sapulces, tai ka šimā wysod war atrast Komitetā pylnu skaidribu par wysaidom wajadzibom.

Tur pat Komitetā wysod, nu reita leidz wokoram atsarun pastowiga dežurante, kura pijem wysaidas uperes del bagulim. Komiteta Lucekli wysi ir dinas laikā aizjemti ar sowom priwatom dinestem, un waicojumim gristis taišni pi Komiteta, kura adrese ir taida: Петроградъ, Английскій просп., кв. 45, № 54. Телефоно № 518—23. Латгальскій Комитетъ помощи бѣженцамъ.

Nesit uz Komitetu sowas uperes del bagulim, rokstit barnus del syutišonas uz školom, dudit zinias, kur dzeiwoj kaidi baguli, kur ir kaidis dorbs wai pelnia del bagulim.

Tisas Noms.

Pašureiz tisas priškā stoweja diwi personas, kuras nu liaužu tymsuma syuce sew montu pyuledamis jo dina jo plašok izplatot sowu pelnias teiklu...

Por šom personom ir zynomō kundze Lomen un goridzniks Ruskows, Lita beja tai: Kundze Lomen ar teišu nudumu pasludynoja, ka

šaj pasarodejis saptā ka taidā un taidā wita asut breinigs Diwa Mōtes obrozs, kuru jai wajagut icelt pinocigā gudā. Kai pi tisas izaskaidroja, tad wysst tys beja darits ar Kundzes Lomen un goridznika Russakowa nudumu igyut sew lelu gudu un lelu pelniu. Swatzagliu nūdums beja nusadewis, jim beja paticejuši na tik tymsi zemniceni, bet ari augstokas gorigas kortas.

Sewišku uzmanibu tisa grize liciniku pirodejumim por „breinumu darisonom“ un izdumošonu „breinigo“ obroza. Suda priškā beja jus sarakstito gromotenia par wysaidim breinumim, kuri ar asut nutykuši, nu jus pelnias oluta. Interesanti tys ka gromotenia atliauta nu kriwu gorigas cenzuras.

Wai wareja padumot tymsi lauteni, nasdami sowas uperes kundzei Lomen, ka jus nagudigi mōnej! Kundze Lomen pyulejas litu pastatit kai gleitok: dzidoja jaunu meiteniu kors, gerbts boltōs drebēs klotbyutnē Moskowas augstū goridzniku. Wai tad te war byut monišona?—dumoja tymsi liauteni.

Swatzagli porlaide daudz tyukstušu rubliu—tus pat rubliu, kurus zemniceni upereja „breinigai“ Diwa Motes bildei.

Swatzaglius tisa nutisoja: kundzei Lomen uz 10 menešim un 20 dinom citumā. Un goridzniku Russanowu uz 8 m. citumā un pazaudēšonu wysu tisibu.

Pisokums.

Pa jaunajai Petrogradas kara apgabalia pawēlei ir lykts:

1) Wysim moju eipašnikim, wisnicu, ibraukšonas witu, mebeletū kamaru, priwatu dzeiwukliu saiminikim tyulen paziniot witejai policijai wai komendantam par kotra oficera wai kara iredniu (činaunika) nusamesšonu pi jim uz dzeiwi:

2) Wysim mōju eipašnikim, wisnicu, ibraukšonas witu, mebeletu kamaru, priwatu dzeiwukliu saiminikim aizligts pijemt sowūs dzeiwukliūs karaweirus.

3) Kas šus pisokums porkops, tiks stropets ar cituma wai cituksnia stropi uz 3 menešu laiku, wai ar 3.000 rb. naudas stropi.

4) Lai šis pisokums tyktu pyldats, uzraudziba uzlykta: pilsatōs uz komendantim, cytūs punktūs uz witejos policijas wacokajim.

Tim pašim uzlykts iwitot sowā

rajonā tus karaweirus, kas atbraukuši ar wjadzīgim dokumentim—ar atļiaušonu.

Šis—tys.

Padejā laikā Samarins pasludynoja rekinus par sowa darbibu. Izaskaidroja, ka Kriwija ir 500 weirišu kliaštoru, 500 ari siwišu.

Teirs inokums jus wairok nakai 91 milions rb. Kliaštorniku wysā 12,000 un kliaštornicu 16,000.

◆◆ Bailes sakaušonas par Serbijas Londonā wina nu awizem nudrukoja dinuwydu-slawu komiteta uzsaukumu. Uzsaukums parakstīts car dažim polityskim strodnikim, kuri atsarun tagad Amerikā.

Merkis uzsaukuma—sajusmot anglišus un izrodīt wysu Serbijas kritisku stowukli. Storp cytu aizrodits, ka Sawinotu walstiu karapulki napasasteigs paleigā, tad wociši sadauzis Serbiju un ar šu attaisēs del sewim celiu uz Konstantinopoli, Mozu-Aziju, Egipsti un Persiju. Saprutams, paša Anglija ir aizintereseta šimā, ka nādalaist Serbijas sabrucynošonas.

◆◆ Laimigs latwišu dorbs. 16 oktobrī, natol' nu solas Plakenen sewiški izaškeire myusu latwišu dalias. Zam artilerijas guns, pateicut nakortibai pi wocišim, šos dalias zam komandas poručika Brede swides inaidnika apromūs, wysu sajauc un pajeme wangibā 28 karaweirus ar lužumeteju. Aizjemtūs apromūs atsaroda 300 blišu un telefona mantiba,

◆◆ „K. C.“ zinioj, ka Romas Taws, Benedikts XV, grizes uz Belgišu keneniu proponedams keneniam pajemt uz sewi mira iniciatiwu.

Romas Taws aizrodeja sowā westulē, ka Jis skaita par sowa swatu pinokumu paleidzet mira slegšonai, todēl un grizes uz wysim katolim-kenenim. R. Taws atzeist belgišu wysu warunibu un nu tō pricojas, bet wel wairok pricosis wysi, kad kenenš liks miru karam.

Romas Tawa sekretaris daboja nawēlejamu atbildi. Kenenš pateice R. Tawam par (pyulem) interesešonu par Belgiju, bet pasludynoja, ka tulaik byus runa par miru, kad nabys ni wina wocišu karaweira uz Belgijas teritorijas.

Toliok jis roksta, ka wysa šej darišona ir Sawinotu walstiu darišona un ka jis wysu šu skaita par naatteicigu ka pijemt uz sewi šu.

Šej awize roksta, ka R. Taws priwatā audiencē pijeme Parizes arcweiskupu kardinalu Amettu.

Tyka ari aizrodits uz pormainiom syutniu Bernā un Stokholmā. Wocišu awizes šu skaita par mira konferencis isokumu.

Storp dažom wocišu awizem monoma šimā litā polemika.

◆◆ Gaidišona „dzeiwō yudenia“. Nasen Petrogradā pasamaneja wysaidas tukšas zinias par brandiwiniā pordušonu. Redz, brandiwiniu pordudut tikai par za ta un sudobra naudū. Wysa šitō jau monomi panokumi.

Tai pim., dreizā laikā sabrauce uz Petrogradu daudz krugu tergo-toju, kuri steidzas uz pilsatu ar zaltu.

Na reizi dzeržamas nu jim taidas runas; „Pidudit, kai-tad, zalta tiks; saprutams, ka walstei nauda wjadziga, a mes ar patikšonu par ju pajemsim brandiwiniu“.

Utri tyulen pasasteidze sameit wairok papeira naudas uz sudobru.

◆◆ Ar soltumu atnokšonu uz terga pasarodeja daudz putnu: Cenas uz putnim tyulen krita.

Aug cenas uz bul'wim.

◆◆ Zinioj, ka Wocijā grib proponēt Sawinotom walstim west karujušus uz miru.

Mira konferencija tiks sastodita nu Romas Tawa, Zimeliu Amerikas prezidenta Wilsona, Holandijas un Spanijas.

◆◆ Wysas diplomatijas tagadejajs waicojums ir: Grecija un kars.

Tai Londonā awizes nuspride, ka Grecija izis nu sowa neitraliteta tod, kad Serbijas, Francijas un Anglijas karapulki uzwares Bulgarus un ju draugus.

Toliok, Bulgarijas syutnis Kolyčews Konstantinopolē dēwe aizrodējumus winam nu Amerikas awižu leidzstrodnikim par Greko-Bulgarijas karu:

„Es natycu, ka warams konflikts storp Bulgariju un Greciju.

Muna dzimtene tur pat sympatiskos jyutas da sowai kaimincai. Bet tumar wjadzigs, ka wysa Macedonija pidaretu Bulgarijai, cytādas izejas naw del Bulgarijas.

Nikas napamaisis izapildit bulgaru tautas idealim.

Šej bulgaru griba izapildis wel wigliok, kad jau Serbija naspes maisit.

Tulaik mes draudzyski sasarusim im par šu waicojumu ar Greciju“.

◆◆ „Russkoje Slowo“ pasludynoja westuli kg. Amfiteatrowa da Bulgaru keizaram Ferdinandam (Tej skantai: „Beju laimigs ipasazeit ar Jums wel 1894 g., kad wel Jyus nabējot atzeiti Europā par keizaru un kad wel Aleksandrs III beja dusmigs uz Bulgariju. Tymā laikā krita Stambulows un, pateicut tam, Jyus bejot izcalti tai augstā dinasti. Jyus 1894 g. sowā runā ar mani appricynojoit un parodejot, ka esit eistajs slawu keizars. 1896 godā es ar pricu redzeju sowu politisku uzskotu izapildišonu.

Wysas Walsts pikrita atzeit Jyusus par keizaru, un Kunigaiša Borisa pijemšona pareizticibas apmirinoja Kriwiju.

Taidā breidi Kungs aizgribeja mani izškert nu cytim un personigi idewe man Komendora Krystu. Es jus namilioju, bet šitū es milioju, kai zeimi lelō polityskō gadejuma, kurā es kaut mozu, tumar pijemu dalibu, todēl ka milioju šos walstis, kai mōsu, un gribeju, ka jos sadaretu“. Toliok kg. Amfiteatrows izmin jō wordus.

„Kriwija weras uz mani, kai uz wōciti. Tys—klaida. Sowa dzimšonas tautu atstoju winpus Dunajas. Palykdams par bulgaru keizaru, palyku reizē par bulgariti un wairok ni par ku. Par kū man byut par wōciti, kad pi manis tak Burbonu asnis. Pa izgleitibai es asu francis“.

Golā Amfiteatrows atzeist, ka uz Spanijas syutnicibu syuta orderus, kuru nu cara Ferdinanda beja sajemis.

◆◆ Karasēde nuspride, ka wysim zemes sorgim ratnikim un rekrutim (nowbrancim), kuri pasaukti 1915 godā, sōcūt nu augusta meneša, kotram, kam tik byus sowas drebes, tyktu moksots dinā šaidā mārā.

Par golwas apowu 0,5 (1/2) kap. (puskapeikas), šineli 1 kap., kraklu 2 k., biksem (guzem) 1 k. Nauda tiks izduta pec iredniu dalias aplyukošonas.

◆◆ Postas walde aicynoj wysporigu sabidribu nalypnot (naklejot) izlaistos izmainias markas pi syutamom westulem. Bet postas istodem tyka duta pawele, ka westules, pi kurom postas marku witā byus pilypynotas izmainias markas tyktu ari pijemtas un porsyutitas pa aizroditai adresei bez wyskaidas damoksas.

Tai tad, kas grib, tys postas marku witā war litot izmainias markas. Tumar, saprutams, lobok ir tos nalitot, jo war atsalyppnot un celiā atrkrist nu westules.

Rezeknes terdzibas skolā mocišonās socēs 19 oktobrī š. g.

Pijemšonas ekzameni nutiks kotrā laikā uz wysom klasom.

Baguliu barnus, kai ari tū, kas ir cituši nu kara brismom, skolā mociš par walti.

Uzaicinoju myusu jauneklius, kuri karam uznokut, ir izkleidusi pa swešom zemem, griztis atpakaļ uz sowa dzimteni un turpynot isoktu mocišonus. Školā pijems barnus un mociš par walti ari nu cytom skolom, kuras slagtas aiz kara apstoklim.

Jo kara apstokli naatliaus strodot Rezeknē, tad školu porcels uz cytu witu.

Inspektors Fr. OBŠTEINS.

22 oktobri uz Petrogradas Puses, pi Kronwerskō prospekta m. № 75 (uz styura Cerkownos ilas) tyka atklota pirmō Petrogradā latwyskō (latgališu) škola. Pijamšona barnu wel it toliok. Isarakstit war kotru dinu nu 9—12 st. reitā.

26 oktobri tyka atklota utra latwyskō škola, paša pilsatas centrā—Newskis prosp. mojas № 32 dzeiwuklis 51 barnu elementar—skolā pi Sw. Katras baznicas.

Pa Swatdinem Sw. Katras baznicas mojōs, dzeiwukli № 51, wokorā 6^{1/2} stundēs nutiks latwišu kōra dzidošonas meginojumi. Par kora wedeju aicinojs kg. Pīters Pudans. Isarakstit korā war ti, kuri jau sen dzid. War rakstītis ari ti, kam ir bolss, laiks un loba griba. Isarakstišonu korā pijems pats kora dirigents, kg. Pudans. Mociš gorigajom un pasauligajom dzismem uz bolsim.

L u d z ā ir atklota latwišu škola. Ir wjadzigi trejs skolotoji, latwiši. Olga 30 rb. menesi pi breiwa dzeiwuklia, apsildišonas un argaismošonas. Pisateikt pi bidribas „Dzimtene“. Adrese: г. Люцинъ, Витебской губ. Общество Вспомоществованія „Родина“.

Teik maklati dzeiwukli del skolom uz Wyborskōs puses, del „Smilkšu“ rajona. Pi Sadowōs taipat dreiz tiks atwarta škola.

Školōs isarakstit war kotru dinu pi bk. Skrindas (Newskis propr. 32, dz. 1).

◆◆ Ikšlitu ministerijā tyka pacalts waicojums par „Petrogradas izlodešonu.“ Grib prujom syutit uz Ikš-Kriwiju wysus bāgu ius, kuri nabyus dabojusi sew Petrogradā kaidu aizajemšonu.

◆◆ Pirmū reizi ir pasaweicis sasarnot pa telefonu bez drotes storp Parizi (Francijā) un Nju-Jorku (Amerikā).

Redakcijas atbildes.

Bk. Tumanam. Sirsnigs paldis. Nauda sajamita tai pirmū, kai ari utru reizi syutita.

Kg. Černiawskam un kg. Atlasei. Lels paldis par ziniom.

Kg. W. L. Ciši pateicam.

Redaktors-izd. b-kungs K. SKRINDA.

Latgališu bidribā, kura paleidz beglim un citušim nu kara, war istot, inasut naudu pi bidribas naudas porzynotoja bk. K. Skrindas (Newskis 32 dz. 1) kotru dinu nu 12—1 st. dinu un. 8 st. wokorā pa pirmudinem un sastdinem.

Latwišu barnu mocišona, saškerta ar dzidošonu nuteik pa swatdinem leidza picōs stundēs pec pusdinas pi Sw. Katras baznicas dzeiwukli № 51.

Latwyska diwakolpošona (ružainis) pa sastdinem 8-iōs stundēs wokorā, a latwišu barnu katekizešona septiniōs wokorā.

Ružainia paslapumu mainišona nutiks 1 Nowembri Sw. Katras baznicas kapleicā (pi koridora wokorā pec wysom diwakolpošonom).